

YTTRANDE GÄLLANDE MKB FÖR OX2 FINLAND OY:S VINDKRAFTPARK HALLA

OX2 Finland Oy planerar att bygga en vindkraftpark i havsområdet utanför Uleåborg. Det är fråga om ca 160 vindkraftverk med max höjd på 270-350m. Placeringen av vindkraftparken är utanför det geografiska tillämpningsområdet för den finsk-svenska gränsälvsöverenskommelsen. Gränsälvskommisionen konstaterar ändå att även kommissionen är sakägare, då verksamheten kan ha sådana verkningar som är relaterade till ämnesområdena som innefattas av gränsälvsöverenskommelsen (210:897).

Påverkan på vandringsfisk

Finsk-svenska gränsälvs kommissionen uppmärksammar att Torne älvs lax och vandringsfisk kan möjligtvis vandra till lek genom det planerade projektområden. Det är även nödvändigt i detta sammanhang att nämna, Torne älvs lax räknas i Sverige som en Natura-2000 art och den har stor betydelse för både gränsälvsområdet samt för hela Östersjön.

Gällande kunskapsbehoven för vindkraftsbyggandet hänvisar kommissionen till Finska Vilt- och fiskeriforskningsinstitutets yttrande (RKTL561/401/2013) gällande påverkan på fiskbestånden utav planerade havsbaserade vindkraftsparken i Röyttä. I yttrandet konstaterade forskningsinstitutet (nuvarande Naturresursinstitutet) följande:

”byggandet av vindkraft till planområdet är en risk för hotade vandringsfiskbestånd. Det är inte möjligt att bedöma helhetsrisken pga. bristfällig kunskap utan nödvändiga undersökningar gällande fiskeripåverkan av vindkraftsområdena. Utan dessa undersökningar bör man agera enligt försiktighetsprincipen och förhålla sig till planerna kritiskt särskilt då de gäller hotade och omätbart värdefulla fiskbestånd.”

Forskningsinstitutet nämnde även möjlig påverkan av havskabelrutterna på fiskbestånden: ”Trots att vindkraftområdet lokaliseras ut till havs är de beroende av elöverföring till land. I litteraturen finns hänvisningar till att vissa fiskarter reagerar t.ex. på elektromagnetiska fält från kablar.”

I en nyare rapport sammanställd av Naturvårdsverket gällande effekter av havsbaserad vindkraft på marint liv nämns att lax troligtvis kan detektera magnetfält från sjökablar, men kunskapen om detta är mycket svagt belagd (Bergström et.al. 2022. Effekter av havsbaserad vindkraft på marint liv. Rapport 7049).

Kommissionen lyfter att det kan vara svårt att i förväg bedöma möjliga risker för vandringsfiskbestånden pga. fortfarande begränsad erfarenhet av havsbaserad vindkraft i norra delarna av Bottenviken eller i motsvarande förhållanden. Med detta i åtanke är det nödvändigt att grundligt undersöka saken och söka minimera påverkan. Det är även viktigt att utreda möjlig synergistisk påverkan från befintliga eller planerade vindkraftprojekt till havs.

Samtidigt föreslår kommissionen att det vore ändamålsenligt att i ett tidigt skede agera i samarbete även med svenska myndigheter och forskningsinstitut (t.ex. SLU, Sveriges lantbruksuniversitet). Detta är särskilt viktigt eftersom möjliga negativa konsekvenser för Torne älvs vandringsfiskbestånd kan i praktiken anses vara gränsöverskridande påverkan.

Yttrandet har beretts av kommissionens tf. sekreterare Simja Lempinen. Kommissionen har godkänt yttrandet via e-post 20 oktober 2022 och yttrandet har sparats i ACTA diariehanteringssystem.

Finsk-svenska gränsälvskommisionen

För kännedom:

Länsstyrelsen i Norrbottens län
Havs- och vattenmyndigheten
Sveriges Lantbruksuniversitet
Luonnonvarakeskus (LUKE)